Valiokunnan lausunto LaVL 2/2016 vp– U 8/2011 vp

Lakivaliokunta

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksista neuvoston asetukseksi aviovarallisuussuhteista ja asetukseksi rekisteröityjen parisuhteiden varallisuussuhteista

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksista neuvoston asetukseksi aviovarallisuussuhteista ja asetukseksi rekisteröityjen parisuhteiden varallisuussuhteista (U 8/2011 vp): Lakivaliokuntaan on saapunut jatkokirjelmä UJ 23/2015 vp — U 8/2011 vp mahdollisia toimenpiteitä varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:
- lainsäädäntöneuvos Outi Kemppainen, oikeusministeriö

Viitetiedot

Valiokunta on aikaisemmin antanut asiasta lausunnot LaVL 11/2011 vp, LaVL 25/2013 vp ja LaVL 10/2015 vp.

VALTIONEUVOSTON JATKOKIRJELMÄ

Ehdotus

Komissio antoi asetusehdotukset 16.3.2011. Tavoitteena oli hyväksyä ne OSA-neuvostossa 3.—4.12.2015. Päätöksenteon edellytyksenä olevaa yksimielisyyttä ei kuitenkaan syntynyt, koska Puola ja Unkari eivät hyväksyneet esitystä.

Tavoitteena on nyt hyväksyä asetusehdotukset ns. tiiviimmän yhteistyön muodossa. Valtioneuvoston jatkokirjelmän tarkoituksena on kertoa neuvottelutilanteesta ja linjata Suomen kanta tiiviimpään yhteistyöhön osallistumiseksi.

Valmis
5.0

Valtioneuvoston kanta

Suomi voi hyväksyä luvan antamisen tiiviimmän yhteistyön aloittamiseksi. Suomi on myös valmis ilmoittamaan aikomuksestaan osallistua tiiviimpään yhteistyöhön. Osallistumisen edellytyksenä on, että yhteistyön sisältö ei neuvottelujen kuluessa merkittävästi muutu joulukuun 2015 OSA-neuvostossa käsiteltyjen asetusehdotusten sisällöstä.

Perusteena Suomen kannalle on se, että Suomi on koko neuvottelujen ajan pitänyt EU-sääntelyä asiasta tarpeellisena. Sääntely helpottaisi merkittävästi parisuhteen purkautumiseen liittyvien varallisuusasioiden hoitamista ja niissä asioissa annettujen päätösten tunnustamista silloin, kun asialla on liittymiä useampaan kuin yhteen jäsenvaltioon. Ottaen huomioon, että vain kaksi jäsenvaltiota vastusti asetusehdotuksia neuvostossa, hyvin laaja joukko jäsenvaltioita on todennäköisesti halukas hyväksymään asetusehdotukset tiiviimmän yhteistyön menettelyssä. Tavoitteena tulee perussopimuksen mukaisestikin olla se, että mahdollisimman moni jäsenvaltio osallistuu yhteistyöhön.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Valtioneuvoston jatkokirjelmässä tarkoitettujen asetusehdotusten tavoitteena on yhtenäistää jäsenvaltioiden kansainvälisyksityisoikeudellisia säännöksiä aviopuolisoiden ja rekisteröidyssä parisuhteessa elävien parien varallisuussuhteista. Ehdotuksissa ei siten ole kyse jäsenvaltioiden aineellisen perheoikeudellisen sääntelyn harmonisoimisesta.

Asetusehdotuksista on neuvoteltu neuvoston työryhmässä jo usean vuoden ajan huhtikuusta 2011 lähtien. Lakivaliokunta on suhtautunut ehdotuksiin lähtökohtaisesti myönteisesti, koska ehdotetun sääntelyn avulla voidaan helpottaa kansainvälisten parisuhteiden varallisuusasioiden hoitamista sekä niitä koskevien päätösten tunnustamista ja täytäntöönpanoa (LaVL 11/2011 vp, LaVL 25/2013 vp ja LaVL 10/2015 vp).

Kun valiokunta viimeksi marraskuussa 2015 arvioi asetusehdotuksia koskevaa neuvottelutilannetta, se arvioi asetettujen neuvottelutavoitteiden tulleen saavutetuiksi (LaVL 10/2015 vp). Suomi oli siten valmis hyväksymään asetusehdotukset joulukuun 2015 OSA-neuvostossa. Tarvittavaa yksimielisyyttä ei kuitenkaan syntynyt, koska kaksi jäsenvaltiota ei hyväksynyt ehdotuksia. Siksi tavoitteena on nyt hyväksyä asetusehdotukset ns. tiiviimmän yhteistyön muodossa. Saadun selvityksen mukaan pyynnön tiiviimmän yhteistyön aloittamisesta komissiolle on tehnyt tähän mennessä 14 jäsenvaltiota, ja komissio suhtautuu tiiviimmän yhteistyön käynnistämiseen myönteisesti.

Edellä esitetyn valossa ja ottaen huomioon, että Suomi on saavuttanut asetusehdotuksia koskevat neuvottelutavoitteensa, lakivaliokunta suhtautuu luvan antamiseen tiiviimmän yhteistyön aloittamiseksi ja Suomen osallistumiseen kyseiseen yhteistyöhön myönteisesti. Osallistuminen kuitenkin edellyttää, ettei asetusehdotusten sisältö merkittävästi muutu joulukuun 2015 OSA-neuvostossa käsitellyistä ehdotuksista.

Valiokunnan lausunto LaVL 2/2016 vp

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Lakivaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan.

Helsingissä 19.2.2016

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Kari Tolvanen kok
varapuheenjohtaja Eva Biaudet r
jäsen Katja Hänninen vas
jäsen Emma Kari vihr
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Johanna Ojala-Niemelä sd
jäsen Antti Rantakangas kesk
jäsen Mari-Leena Talvitie kok
jäsen Ville Tavio ps
varajäsen Kalle Jokinen kok
varajäsen Leena Meri ps
varajäsen Matti Vanhanen kesk

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Tuokila